

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia kwietnia 2011 r.

**Pan
Wojciech Lubawski
Prezydent Miasta Kielce**

P/11/158
LKI-4101-01-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Urzędzie Miasta Kielce (Urząd) kontrolę wykonywania nadzoru nad działalnością szkół w zakresie zamieszczania rzetelnych danych o szkołach specjalnych w systemie informacji oświatowej (SIO) w okresie od 1 września 2008 r. do 31 grudnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 lutego 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Prezydenta Miasta Kielce w zakresie objętym kontrolą.

Ocenę tę uzasadniają, stwierdzone w trakcie kontroli, następujące nieprawidłowości:

- niewypracowanie skutecznych metod weryfikacji, przekazywanego corocznie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN), wykazu szkół i placówek prowadzonych lub dotowanych przez miasto Kielce, w zakresie realizowanych przez nie zadań edukacyjnych;
- niekontrolowanie rzetelności danych wprowadzanych do SIO przez szkoły specjalne prowadzone przez miasto Kielce.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. W okresie objętym kontrolą Urząd prowadził m.in. bazę danych oświatowych obejmującą zbiory danych wprowadzanych do SIO przez szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez miasto Kielce, zgodnie z art. 4 ust. 6 pkt 1 lit a ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej². Realizacja powyższego zadania przydzielona została do Referatu Edukacji w Wydziale Edukacji, Kultury i Sportu (Wydział).

2. MEN przekazywał corocznie³ do Urzędu tzw. *wykaz szkół i placówek prowadzonych/dotowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego* (wykaz). Wykaz ten sporządzany był na podstawie danych zamieszczonych w SIO przez jednostki oświatowe, według stanu na dzień 30 września danego roku i zawierał m.in. informacje o liczbie uczniów w poszczególnych szkołach, a także o liczbie uczęszczających do nich uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W pismach MEN znajdowały się szczegółowe wytyczne odnośnie sposobu dokonywania i dokumentowania korekt danych zawartych w wykazie. Dane te miały bezpośredni wpływ na wielkość subwencji przyznawanej przez MEN miastu Kielce, jako organowi prowadzącemu szkoły. Do dokonania weryfikacji w zakresie rzetelności ww. danych zawartych w wykazie zobowiązany jest prezydent miasta na podstawie art.7 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej.

W Wydziale nie wprowadzono skutecznych metod weryfikacji przesyłanego przez MEN wykazu. Pracownicy Referatu Edukacji w Wydziale, bezpośrednio przeprowadzający weryfikację zakresu zadań edukacyjnych realizowanych odpowiednio przez nadzorowane przez Urząd szkoły, sprawdzali przede wszystkim zgodność danych wprowadzonych do SIO z arkuszami organizacyjnymi poszczególnych szkół oraz kolejnymi zmianami do tych arkuszy.

Dokonywanie weryfikacji wykazu tylko na podstawie arkuszy organizacyjnych było niewystarczające i nie mogło zagwarantować zgodności ze stanem faktycznym danych ostatecznie w nim ujętych. W wykazie przekazanym w 2008 r. dokonano korekty w zakresie liczby uczniów szkoły specjalnej. W lutym 2010 r., pomimo przeprowadzonej wcześniej – w grudniu 2009 r. – weryfikacji, na wyraźną prośbę MEN, dokonano w Urzędzie ponownej analizy danych zawartych w wykazie. W wyniku tych działań, Zastępca Prezydenta Miasta Kielce Andrzej Sygut 10 lutego 2010 r. przesłał do MEN kolejną korektę danych SIO (na dzień 30 września 2009 r.), dotyczącą m.in. liczby dzieci z niepełnosprawnością umysłową.

3. W okresie objętym kontrolą trzech pracownicy Referatu Edukacji mieli przydzielone zadania m.in. w zakresie sprawowania nadzoru nad organizacją i funkcjonowaniem odpowiednio: przedszkoli samorządowych, szkół podstawowych i gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół i placówek specjalnych oraz Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, a ponadto także wykonywanie bieżących kontroli w tych jednostkach. W ramach ww. obowiązków pracownicy Referatu Edukacji nie sprawdzali rzetelności ujmowania w SIO danych, tj. w szczególności zgodności danych ujmowanych w SIO z treścią orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Dyrektor Wydziału Edukacji Kultury i Sportu wyjaśnił, iż nie ma możliwości weryfikowania danych przekazywanych

² Dz. U. Nr 49, poz. 463

³ Pisma MEN z dnia: 28 listopada 2008 r. znak DE-3-337-24/08, 10 grudnia 2009 r. znak DKOW-WJST-337-19/09, 10 grudnia 2010 r. znak DKOW-WJST-337-JJ-70/10

z innych baz oświatowych (prowadzonych przez podległe jednostki oświatowe) pod względem ich zgodności z treścią orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, ponieważ *jednostka samorządu terytorialnego nie jest organem zobowiązanym ani upoważnionym do gromadzenia orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego*.

W ocenie NIK stanowisko to nie znajduje uzasadnienia w związku z art. 7 ust. 2 i 3 ustawy o systemie informacji oświatowej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego obowiązane są do sprawdzania kompletności oraz poprawności danych przekazywanych im z innych baz danych oświatowych z danymi uzyskanymi w ramach nadzoru sprawowanego przez te podmioty na podstawie odrębnych przepisów. Za wykonywanie ww. obowiązków, zgodnie z art. 7 ust. 6 pkt 2 tej ustawy odpowiada prezydent miasta.

Ponadto, zgodnie z przywołanym art. 7 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej oraz art. 34 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴, organ prowadzący szkołę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Nadzorowi podlega w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi. Pod pojęciem „spraw finansowych” rozumieć należy m.in. kwestie związane z gromadzeniem i przepływem środków pieniężnych pomiędzy szkołą, a innymi podmiotami (w tym również z organem prowadzącym). Wymienione w art. 34 a ust. 2 ustawy o systemie oświaty obszary działalności szkoły, podlegające nadzorowi organu prowadzącego są wymienione jedynie przykładowo. Nie było zatem przeszkód, aby objąć takim nadzorem także prowadzenie przez szkoły baz danych oświatowych, gdyż zawarte w nich informacje, mają istotny wpływ na wielkość części oświatowej subwencji ogólnej.

Wydział pomimo posiadanych możliwości nie składał propozycji do Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego Urzędu propozycji kontroli jednostek oświatowych w zakresie rzetelności danych wprowadzanych do SIO, pomimo iż stanowiły one podstawę wyliczania części oświatowej subwencji ogólnej dla miasta Kielce.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) wypracowanie skutecznych metod przeprowadzania weryfikacji wykazu przekazywanego przez MEN i danych ujmowanych w SIO, w celu zapewnienia ich zgodności ze stanem faktycznym, stosownie do wymogu art. 7 ustawy o systemie oświaty;
- 2) uwzględnienie, przy sprawowaniu nadzoru nad szkołami, kontroli rzetelności prowadzenia baz danych oświatowych.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.